

3 Utførelse av gravearbeid

3.1 Renhold, ryddighet og fremkommelighet

Når jord, leire, sand og småstein dras ut på vegen, vil trafikken male opp materialet til ørsmå partikler som kan virvles opp i lufta. Problemet kan dermed spre seg over lange strekninger ved at partikler setter seg fast på andre dekk og kjøretøy. Massetransport kan i tillegg bidra til forurensning ved at masser faller av lasset når lastebilene kjører ut på vegen. Dersom bilen og hjulene er skitten kan masser fra disse også bidra til dette.

Forurensningen kan føre til:

- Dårlig luftkvalitet i form av helseskadelig svevestøv.
- Behov for renhold og støvdemping.
- Støv og skitt i områdene rundt vegen.
- Glatte veger.
- Tette stikkrenner.
- Skitne skilt og annen infrastruktur langs vegen.
- igjenfylling av kummer og spillvannsledninger.

Når vegen skitnes til og støvet virvles opp finnes det ingen tiltak som hjelper umiddelbart. For å minimere støv fra massetransport, må det fokuseres på forbyggende tiltak som dekkrist/ferist, grov pukk eller enkle vaskestasjoner.

Ved å kjøre på dekkrist/ferist eller grov pukk kan man unngå at man kjører direkte fra jord og leire til det offentlige vegnettet. *Merk at man må bytte ut pukken jevnlig for å opprettholde effekten over tid. Mettet pukk har ingen effekt.* Vaskestasjoner kan rengjøre hjul og resten av kjøretøyet før det kommer ut på offentlig veg. Bør kombineres med dekkrist/ferist slik at ikke for mye vann dras ut i vegbanen. Vaskestasjoner kan ikke benyttes ved fare for frost.

Vann fra vaskestasjon og annet anleggsvann skal pumpes via en sedimenteringstank med tre kammer som skal dimensjoneres etter pumpet vannmengde, se VA-norm (Tromsø kommune, 2018). Vann fra anleggsstedet skal ikke inn i sluker og direkte inn i avløpssystemet. Hvis dette skjer kan entreprenør pålegges å gjøre sluker og ledningsnett rene.

Når forebyggende tiltak ikke er tilstrekkelig for å unngå forurensning av veg, må tiltakshaver sørge for renhold og støvdemping på det offentlige vegnettet. Renhold bør foretas med høytrykksspyling fortrinnsvis med oppsug. Tørrfeing anbefales ikke på grunn av lav effekt og støving i prosessen. Våtfeing uten oppsug anbefales ikke, fordi jord/leire/støv da ender i grøfta. Dette fører til at det kan dannes støvdepot som etter hvert kan tette grøfter, stikkrenner og lignende.

Forsøpling/tilgrising som skyldes aktivitet i forbindelse med gravearbeidene er uten unntak entreprenørens ansvar. Dette gjelder alle områder som blir berørt av gravearbeidet. Det skal også tilstrebes at maskiner som må transporteres på eller langs offentlig veg ikke tilgriser området. Vegholder kan bestille renhold for entreprenørens regning hvis kommunens krav ikke blir ivaretatt av entreprenøren.

Dersom trafikken skal opprettholdes forbi arbeidsstedet, må entreprenør utføre renhold, snøbrøyting, rydding og strøing av kjørebane og fortau på en måte som sikrer fremkommelighet for alle brukere. Dette gjelder alle områder som blir berørt av gravearbeidet.

Hvis uhellet først er ute og offentlig veg blir tilgriset:

- Rengjør vegen så snart som mulig.
- Meld fra til vegeier om hva som har skjedd og hvordan det ble utbedret.

Fremkommeligheten skal ikke hindres av lagrede masser, snøopplagring, is eller annet materiell ved gravestedet. Materialer som er tenkt gjenbrukt på stedet f.eks. rør, skilt og vegutstyr kan lagres innenfor definert arbeidsområde og på egnet underlag. Disse må imidlertid ikke lagres på veg, fortau eller annen nærliggende vegetasjon og lagringen må heller ikke skje på en måte som er til hinder for fremkommeligheten for myke trafikanter og bilister.

3.2 Sikring ved gravearbeid og HMS

Helse, miljø og sikkerhet skal alltid ivaretas på arbeidsted.

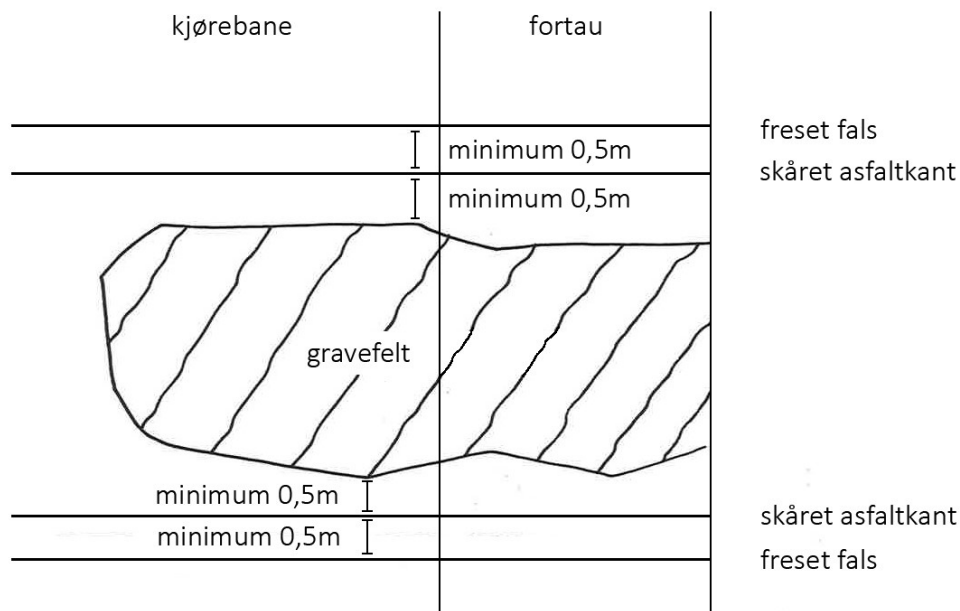
Arbeidsplasser som er plassert i høyden eller dybden skal til enhver tid være solide og stabile iht. Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (Lovdata, 2013).

Arbeidsmiljøet i virksomheten skal være fullt forsvarlig ut fra en enkeltvis og samlet vurdering av faktorer i arbeidsmiljøet som kan innvirke på arbeidstakers fysiske og psykiske helse og velferd, ref. § 4 i Lov om arbeidsmiljø arbeidstid og stillingsvern mm. (Lovdata, 2006)

Grøfter og sjakter som graves dypere enn 2,0 meter skal planlegges. Ansvarshavende søker skal sørge for forsvarlig helling på grøfteveggene eller annen forsvarlig avstivning.

Arbeid i undergravde grøfter tillates ikke.

3.3 Beskyttelse av omkringliggende asfalt eller områder

Figur 17 Prinsippskisse for reasfaltering.

Før graving kan starte skal asfalten sages minimum 50 cm utenfor antatt topp grøftkant og til enhver tid skal den freset fals være minimum 50 cm utenfor slik at asfaltdekket utenfor gravingen ikke undergraves og skades (Figur 17).

Grøfter skal fortrinnsvis krysse vegen vinkelrett.